

דברי תורה

ושיחות קודש

פרשת שמות תשפ"ב

תוכן העניינים

- סעודה שלישית שמות תשפ"א
- ליל ש"ק ויחי תשפ"ב
- קידושא רבא ויחי תשפ"ב
- סעודה שלישית ויחי תשפ"ב
- אחר הבדלה מוצש"ק ויחי תשפ"ב/ הרמב"ם והבני יששכר

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאו רחוב חזון איש 76

ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א

ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאו. 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאו. 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקי. 10 Maple ter.

ואלה יעמדו על הברכה אשר נשאם
לבם לסייע בהפצת המעיינות

הרה"ח ר' חיים דוב קופיעין שליט"א – בארא פארק לרגל שמחת נישואי הבן החתן שמעון שלום הי"ו
הרה"ח ר' יהודה רכניצר שליט"א – בני ברק משגיח ישיבת טל תורה לרגל הולדת הבן
הרה"ח ר' משה אברמוביץ שליט"א – בני ברק לע"נ חמותו האה"ח בלומא (גליק) בת ר' ישכר בעריש (ברונשטיין) יארצייט כ"ג בטבת
הרה"ח ר' שלמה מאזעסאן הי"ו – מאנסי לרגל הולדת הבן

יו"ל ע"י מערכת דברי תורה – אמשינאו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

052-762-8803

Y0527628803@gmail.com

סעודה שלישית פרשת שמות תשפ"א לפ"ק

ולא השתקעו, ומסיים אזמור, וזהו הוראה, שמי שרוצה לעלות ממצבו השפל, צריך לדעת שנפל לשם מאונס, וגם לאחר שנפל לשם, צריך שיהיה רצונו שלא ישתקע שם, וכמ"ש (ברכות יז, א) גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך ומי מעכב שאור שבעיסה ושעבוד מלכות, ואז הקב"ה בחסדו הגדול יוציאו משם עכל"ק.

ונראה לבאר דברי קדשו, שהרי מה התנצלות הוא זאת, שהשאור שבעיסה מעכב, מאי נפק"מ מי מעכב, אלא איתא בגמרא שר' כרוספדאי אמר כן בכל יום אחר התפילה, ונראה שעיקר הכוונה בזה, שרוצה לומר לפני הקב"ה שאף שנמצא במצב ירוד, בכל זאת אינו משתקע, אלא שנמצא שלא במצבו הרגיל ודעתו לחזור, ולכן חזר וגילה דעתו בכל יום, רצונינו לעשות רצוניך.

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה וגו'. ובספה"ק דייקו הלוא כבר באו למצרים, ולמה נאמר הבאים מצרימה, שמשמע שהם עדיין באמצע ההגעה, ופירושו, שאף שירדו בני ישראל למצרים, מכל מקום לא התרגלו לירידה זו, אלא תמיד נשארו כגרים ולא השתקעו שם, ובמשך כל הזמן נשאר אצלם ההרגשה כאילו באו זה עתה, ולכן נאמר 'הבאים'.

והנה כ"ק אזמור"ר זצללה"ה (אמרי קודש, פסח) מביא עה"פ ויגר שם, מלמד שלא ירד יעקב אבינו להשתקע במצרים, אלא לגור שם, ומבאר שהכוונה בזה, שאף שלא ירד מרצון, אלא אנוס על פי הדיבור, בכל זאת ההרגל נעשה טבע, לכן צריך זהירות שלא להימשך אחר קליפת מצרים, וזהו שנאמר ויגר שנשארו בבחינת גרים, שבני ישראל שמרו על עצמם

ובדרך זה מבאר, שיציאת מצרים
היה בחפזון, וזה היה מטעם שילכו
כסדר, שכיון שהיו במ"ט שערי
טומאה, לפעמים היצר ובא ומראה
את העבר וע"י מכשילו לעתיד
לבוא, על כן צריך להתחזק שלא
יסתכלו על העבר.

יעזור ה' שנוכה לצאת מן הגלות,
ובתחילה צריך להיות קרבה נפשי
גאלה, שהנפש תצא מגלות היצר,
ויגאלנו במהרה בביאת גואל צדק.

ובאמרי קודש (שמות) שואל אמאי
היו צריכים לירידת מצרים, הא
יכלו ליתן ליעקב ובניו מיד את ארץ
ישראל, אך הענין שירדו בני ישראל
למצרים, מפני שהקב"ה רצה
להראות לכל הדורות, שבאיזה
מצב שיהיה האדם, שלא יפול
ביאוש ולומר שאין לו עוד תקוה,
שהרי כלל ישראל היו כבר במ"ט
שערי טומאה, ואעפ"כ יצאו למ"ט
שערי קדושה ברגע אחד.

ליל שבת קודש פרשת ויחי תשפ"ב לפ"ק – אמרים

וחכמי האמת מחולקין איזה גדפין שנחסר, בספר אוהב ישראל (פרשת וישב) מביא מהרב הקדוש הרבי ר' אלימלך זי"ע ששני תיבות החסרים הם 'כבוד מלכותו'. ולזה אנחנו מבקשים ומתפללים להשי"ת בתפלת מוספים של יו"ט, גלה 'כבוד מלכותך' עלינו, ע"כ דברי קדשו. וכן דעת הרה"ק המגיד מקאזניץ (עבודת ישראל, לקוטים). והטעם שלהם, כי עיקר גבורת המלכות הוא להראות כבוד מלכותו ולמשול בכל, ועתה נסתרה ונעלמה מעיני כל חי, כי בזמן החורבן אין ממשלתו נראית וניכרת על העולם כולו, רק בלב השרידים אשר ה' קורא להם.

והרה"ק מאפטא סובר שהב' גדפין החסרים הם אלו שכנגד 'לעולם ועד'. וטעמו, דמצאנו בגמרא (יומא סט, ב) שאנשי כנסת הגדולה החזירו עטרה ליושנה, שאמרו שאף בזמנינו רואים גבורות ה'. שאומה כזו יכולה

הרה"ק ר' יחיאל מאלכסנדר ביאר את דברי חז"ל שיעקב אבינו אמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ומשה רבינו לא כתבו, כי בזמן הזה עד עת קץ, לא שייך להיות בדרגת בשכמל"ו. ובנו הרה"ק בעל ישמח ישראל מרחיב את הדברים, דאיתא בזוה"ק (ח"ג רפ"ב.) רמז על ששה תיבות בשכמל"ו שהם ו' גדפין עיי"ש, והנה אמרו חז"ל (חגיגה יג, א) כתוב אחד אומר (ישעי' ו, ב) שש כנפים וגו' וכתוב אחד אומר (יחזקאל א, ו) וארבע כנפים וגו' לא קשיא כאן בזמן שבית המקדש קיים כאן בזמן שאין בית המקדש קיים. ולכן יחזקאל שראה אותם לאחר החורבן, כבר נגרע ונחסר מהם ב' כנפים, ובזמן הביהמ"ק הי' המלכות בשלימות לכן הי' להם ששה כנפים, משא"כ כשנחרב בית תפארתינו ולא נראה בעליל כבוד מלכותו, ראה יחזקאל רק ארבע כנפים שכן נחסר להם ב' כנפים.

כבר נזכר דברי כ"ק אזמו"ר זצללה"ה עה"פ פחזו כמים וגו' שמורה על ענין המתינות, ובספה"ק פרי צדיק (קונטרס עת האוכל אות ד' וה') אחר שמביא שהתקנה הכללית להינצל מתאוות הוא ע"י עסק התורה, וכלשון הרמב"ם בהלכות איסורי ביאה שאין התאוות מצויות אלא בלב פנוי מדברי תורה וכו'. והוא העצה הראשונה לתקן עצמו מתאוות לבו, והוא העיקר שהכל תלוי בו.

מביא שהעצה השניה להינצל מתאוות הוא המתינות. כי יסוד תוקף התאוה הוא על ידי המהירות, שרוצה לבלוע ולהשלים תאוותו חיש מהר. וכדמצינו בגמרא ריש ברכות (ב, א) שבכל האכילות נאמר בלשון 'נכנסין' לאכול, כלומר שלפני האכילה צריך כניסה והכנה, ואפילו באכילת תרומה ושל שבת שהם אכילות של מצוה נאמר גם כן

להתקיים שה אחת בין הזאבים, והן הן גבורותיו והן הן נוראותיו, וזהו כבודו אף שהוא בהסתר, ולכן סובר שזה עדיין נקרא כבוד המלכות, ולשיטתו נחסר ונגרע תיבות 'לעולם ועד'. וממשיך הישמח ישראל לפרש לדבריו, דענין 'לעולם ועד' הוא כך, דהנה כל אדם לפעמים נתעורר בקרבו הניצוץ האלוקי, ומקבל על עצמו עול מלכות שמים, וגומר בדעתו שלא ישוב עוד לכסלה, אך כל זמן שהאדם הוא בגלות הרי הוא עבד ליצרו וליוצרו גם יחד, והשאור שבעיסה מקרר את ההתלהבות ומונע אותו מעבודת ה', והתכלית הוא שההתעוררות וההתלהבות יהיה בקביעות בבחינת 'לעולם ועד', כפי שיהא לעתיד לבא, כי אז יבוטל היצר הרע, וזה שאנו מבקשים בתפילת ערבית (בפסוקי ברוך ד' לעולם) וקיים מלכותך תמיד, ומלוך עלינו 'לעולם ועד', שיבוטל היצה"ר וישאר בנו התלהבות המצוה לעד.

'נכנסין' שצריכין גם לזה הכנה, ולא אכילת עראי כאכילת זולל וסובא שחוטף ואוכל. הרי לנו שמענין המתינות הוא לעשות כל דבר בהכנה. (ושמעתי שהרבי מראחמסטריוקא שליט"א רגיל על לשונו, בעת רצונו לעורר על המתינות, בזה"ל, איך אמר האמשינאווער רבי, פאוואליע).

*

ויחי יעקב מצרים שבע עשרה שנה. בפרשיות אלו מפרשת מקץ ועד ויחי, מרומזים עניני הגאולה, כדאי במדרש קץ שם לחושך וכן הקשר בין יהודה לבנימין וכן ויחי יעקב ביקש לגלות את הקץ, והנה לכאורה עדיין עומדים עתה בשערי הכניסה לגלות, ולמה רמזו כאן את הגאולה, ובפשטות פרשיות אלו המה 'פועל דמיוני' וסימן לבנים, לפני הכניסה

לשם. אך אולי אפשר לבאר עוד, דאיתא בספה"ק דיעקב אבינו ב"ז שנה שהיה במצרים תיקן את הניצוצות במהירות, וביטל ק"ץ שנים מד' מאות שנות הגלות, ולכן נשארו רק רד"ו שנים. ואי' בחז"ל שהיה לו לחיות כאביו עד ק"פ, אך הפסיד ל"ג שנים אלו, כשאמר לפרעה ששניו היו רעים וכו', שאמר אז ל"ג תיבות, וכן בבעל הטורים איתא כיון שאמר (בראשית לא, לב) עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה, וברש"י דמאותה קללה מתה רחל בדרך, על כן הפסיד ל"ג שנים כמנין יח"ה. (ואילו היה חי עוד ל"ג שנים, היה מבטל גם את רד"ו שנים הנותרים), ועל פי הדברים האלו נמצא, דעל החלק שלו, ק"ץ שם לחושך, ואכן נהפך הגלות לגאולה.

קידושא רבא פרשת ויחי תשפ"ב לפ"ק

ואני בבאי מפרן וגו'. וברש"י דע לך שע"פ הדיבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה כשיגלה אותם נבוזראדן, והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים, שנאמר (ירמיה לא) קול ברמה נשמע וגו', והקב"ה משיבה יש שכר לפעולתך נאם ה' וגו', ושבו בנים לגבולם. כ"ק אזמו"ר זצללה"ה הביא דמצינו בפרשת ויצא דבעת שראה יעקב את רחל, וישא קולו ויבך, וברש"י שם, לפי שצפה ברוח הקודש שאינה נכנסת עמו לקבורה עכ"ל. והנה לפי פשוטו נלמד שיעקב אבינו הצטער על שלא תכנס עמו לקבורה במערת המכפלה, אמנם כאן אפשר לפרש ולומר, אדרבה יעקב אבינו הצטער על שלא נפל בחלקו להקבר בבית לחם, הרי שם תעמוד רחל אמנו לעזרה לבניה כשהיא בוכה ומבקשת עליהם רחמים בימי נבוזראדן, ועל זה בכה כעת הבחיר שבאבות על

ויחי יעקב. ברש"י למה נסתמה פרשה זו, שבקש יעקב אבינו לגלות את הקץ, ונסתם ממנו. וביאר אא"ז הרה"ק מווארקע זי"ע, דאיתא בחז"ל (סנהדרין צח, א) דיש שני זמנים לגאולה העתידה, הראשון הוא 'בעתה' דהיינו בזמנה הקבוע, והשנית הוא 'אחישנה' שעל זה אין זמן מוגבל, ויכול להיות בכל יום כשישראל יזכו לזה, כמ"ש היום אם בקולו תשמעו. נמצא, דהזמן של 'אחישנה' לא היה יכול לאומרו, שהרי אין לזה זמן קבוע, לכן כשרצה יעקב אבינו לגלות את הקץ, הרי זה בהכרח הקץ של 'בעתה', שאז יהא זמן הגאולה גם במקרה שח"ו לא יזכו להקדימה, אך הקב"ה לא רצה שיעקב אבינו יוציא מפיו שח"ו אולי ישראל לא יזכו לגאולה של אחישנה, לכך נסתם הימנו. כי אין לומר על כלל ישראל, שאולי ח"ו לא יזכו.

*

שהוא לא יזכה לעמוד עמה שם, ולהושיע את ישראל בזעקם בצר להם.

*

אא"ז הרב הקדוש רבי יצחק מווארקיי זי"ע כבואו פעם ללובלין בימי אברכותו, כשפרנסתו היתה מצויה ברווח מחנות שהרבנית ניהלה. אמר לו הרבי, אם תזדמן לך משרה בתור 'מלמד' תקבלה.

אך יצא החוצה והנה נגש אליו יהודי כפרי מהכפר הסמוך, ופונה אליו בשאלה, שני בנים לי ולבם לב אבן אפילו מקרא אינם יודעים, אני מחפש מלמד טוב שיצליח ללמדם ולהדריכם וכל הון אני מוכן לשלם עבור זה. מיד נזכר במצוות רבו, וקיבל עליו את המשרה, ונסע עמו אל הכפר ללמד את בניו.

לאחר זמן מה שלח מכתב לביתו והודיע על המלמדות שקיבל על עצמו, וצירף מעות לפרנסת הבית, במכתב תשובתה סיפרה הרבנית, כי

הצבא הצרפתי כבש את עירם ובזז את כל הרכוש ואת חנותם ועתה הם נשארו בחוסר כל, ולכן טוב מאוד הדבר שמצא 'מלמדות', כי מזה יוכלו להתפרנס...

כשהתחיל ללמוד עם הילדים, ראה שאכן ליבם לב אבן, ושום דבר תורה אינו מצליח להכנס למוחם. על כן חזר ללובלין לרבי לבקש עצה כדת מה לעשות, אמר לו הרבי, תתפלל עליהם, וכן עשה, ומאז נפתח לב הילדים והתחילו לראות פרי בעמלם.

לאחר שעבר זמן ותקופת המלמדות שסיכם עם הכפרי הגיע לסיומה, הפציר האב כי ימשיך ללמד את בניו, לכן נסע לרבו לשאול בעצתו איך לנהוג. אמר לו הרבי, שכבר אין צריך להיות 'מלמד' ויכול לחזור לביתו. אך אמור נא לי, האם שמעת פעם בכפר איזה דבר-תורה, הרבי מווארקע לא נזכר בשום דבר על כן שתק, שאלו הרבי מלובלין, הייתכן להיות במקום כ"כ הרבה זמן ולא

לשמוע כלום, בתוך כך נזכר הרבי
מווארקע ששמע מכפרי אחד שאמר
לחבירו בעת מריבה בבית המדרש
של הכפר, כתוב בפסוק 'וירא מנוחה
כי טוב ויט שכמו לסבול' הפירוש
הוא, מי שרוצה מנוחה, מוכרח
להיות סבלן, ולהעביר על מדותיו.
ונהנה הרבי מאד מדיבור זה.

מסופר אודות אחד שהתלונן אצל
רבו שכולם דורכים עליו ופוגעים בו,
אמר לו הרבי אולי אתה מתפרס על
שטח גדול על כן כל אחד דורך עליך.
כלומר, שמי שיש לו הרבה רצונות,
על כן אם אין הכל כפי רצונו מתרגז
על כך, אך מי שהוא סבלן, ומעביר
על מידותיו, יש לו תמיד מנוחה.

סעודה שלישית פרשת ויחי תשפ"ב לפ"ק

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, אמרי רבנן היכי נעביד, נאמרוהו לא אמרו משה רבינו, לא נאמרוהו אמרו יעקב, התקינו שיהו אומרים אותו בחשאי.

וביאור הענין הוא, כי נקודת החלק אלו-ה ממעל מושרשת בכל איש ישראל, ובנקודה זו אין פוגם שום חטא. אמנם בשעה שמקלקל מעשיו, נבראים מזה מסכים המבדילים המכסים על נקודה זו, עד שלא יוכל לראות באור ה'. וזהו שאמר רש"י ז"ל נסתמו עיניהם ולבם של ישראל, היינו מצרת השעבוד, ומרוב המסכים שנבראו מהחטאים, ויעקב ביקש לפני זה לגלות להם אור הדעת, לבל יצטרכו לסבול עוד גלות ויסורים, אלא שיהיה תיכף ומלאה הארץ דעה את ה', כמו שעתיד להיות בביאת גואל צדק בבי"א.

ולכן בעת שראה צדקת השבטים, כשאמרו כשם שאין בלבך אלא אחד

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה. וברש"י, שביקש יעקב לגלות את הקץ לבניו ונסתם ממנו ע"כ. הנה בני ישראל עמדו עתה לפני הכניסה לגלות, וכל הגלות הרי הוא הסתרה של אור ה', על כן רצה יעקב אבינו, לגלות עתה את הקץ.

בישמח ישראל מביא מאביו הרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר, דאיתא בגמרא (פסחים נו, א) אמר רבי שמעון בן לקיש, ויקרא יעקב אל בניו ויאמר, האספו ואגידה לכם, ביקש יעקב לגלות לבניו את הקץ, ונסתלקה ממנו שכינה, אמר שמא חס ושלום יש במטתי פסול, כאברהם שיצא ממנו ישמעאל, ואבי יצחק שיצא ממנו עשו, אמרו לו בניו, שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, אמרו כשם שאין בלבך אלא אחד, כך אין בלבנו אלא אחד, באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר

כמלאכי השרת, אף אנו אומרים זאת בקול רם, עכתד"ק.

וכן הוא ענין השבת שביום זה מתעורר אצלנו ענין מעין עולם הבא, שהוא ענין בשכמל"ו, יום שכולו שבת, וכל אחד נזכר בזה שהוא חלק אלוה-ה ממעל, ובזה הכח יוכל להמשיך נפשו לה' במשך ימי השבוע.

ובבית אהרן, עה"פ יששכר חמור גרם וגו' וירא מנוחה כי טוב וגו' ויט שכמו לסבול וגו'. והנה ברישא 'חמור גרם' מיירי בכוחו של החמור בעל העצמות לסבול עליו עול, ואח"כ מובא ענין המנוחה, שהוא היפך של קבלת עול, ובהמשך חוזר לענין ויט שכמו לסבול. אלא מבאר, שכך הוא הדרך בעבודת השי"ת, בהתחלה צריך להיות העבודה כשור לעול וכחמור למשאו, דהיינו לעבוד את השי"ת אף שאינו מרגיש שום חיות וטעם, וזהו חמור גרם וגו'. ואם מתנהג כן באמת, אזי

כך אין בלבינו אלא אחד, ואוהבים אנחנו את ה' בכל לבבינו, חשב בדעתו שישארו תמיד במדרגה זו, על כן פתח ואמר בשכמל"ו הרומז לגילוי אלוקות. אבל משה רבינו שהי' בתקופה מאוחרת הביט בדורות האחרונים שיהיו בשפל המצב ובחשכת הדעת, לא הי' אפשר לו לכתוב בשכמל"ו, כי התורה היא נצחית עד סוף כל הדורות. וזהו שאמרו חז"ל, היכי נעביד נימרי' לא אמרו משה, היינו שמשרע"ה לא אמר משום שהיה רואה פחיתות מצבינו, כי נחשך אור בעדינו. לא נימרי' אמרו יעקב, היינו שבכל זאת יש בכל איש ישראל חלק יעקב. על כן התקינו שיאמרו בחשאי, היינו לרמז שהחלק יעקב הוא מוצנע ומוסתר בתוך פנימיות נפשות ישראל. ולכן מצינו שביורה"כ שהוא בסוד עולם הבא (זוה"ק ב' קטז). שאז מתגלה מהותם האמיתית של ישראל, שהם קדושים וטהורים

של אותו האור והחיות שהראו לו מהתחלה, ע"כ. וזהו ענין השבת, שמקבלין טעימה ממדריגה גבוהה ואח"כ צריך להשלים עצמו.

יעזור השי"ת שנזכה להתעורר ולקבל עול מלכות שמים ונזכה במהרה לביאת משיח צדקנו בב"א.

זוכה שמראין לו מן השמים האור והחיות שיכול להשיג לפי שרשו בקדושה, אך אין מקבל דרגא זו אלא לפי שעה, וזהו ויר"א מנוחה כי טוב, שמראין לו רק בדרך של טעימה. ואח"כ צריך שוב להטות שכמו לעול, ולילך בהדרגה, ואז ע"י עבודתו יוכל שוב להגיע לדרגא

בית המדרש דחסידי אמשינאוו

ישמח לב מבקשי ה'

בס"ד מתקיים שיעור מפי כ"ק אדמו"ר שליט"א בספה"ק

לקוטי אמרים תניא

יום ג' בערב, בשעה 9:30

בבית מדרשינו, רחוב חזון איש 76 בני ברק

אחר הבדלה פרשת ויגש תשפ"ב לפ"ק – מאנסי

בשבוע זה יומא דהילולא של הרמב"ם, אחד החידושים הגדולים שנעשו על ידו, הוא החיבור 'יד החזקה' שבו סידר את כל התורה לפי נושאים, כך שאפשר לדעת את כל התורה כולה באופן בהיר.

כידוע העריצו אותו מאד בארצו, עד שמפני שראו כבודו קדושתו וחסידותו, היו אומרים בחייו בנוסח הקדיש בחייכון וביומיכון 'ובחיי מרנא ורבנא משה' ובחיי דכל בית ישראל וכו', אך בארצות הרחוקות אשר לא שמעו את שמעו ולא ראו את כבודו, החזיקוהו למין וכופר בתחיית המתים, ושרפו ספריו.

והנה אחד מתלמידי הרמב"ם כותב לרבו שיש אנשים ממתנגדיו, שמדברים נגדו לשון הרע, כותב לו הרמב"ם באגרותיו תגובה נפלאה וז"ל, ואמנם מה שהגיע לנו, ואפשר שתהיה אמת, ושלא יהיה אמת, שיש שם מי שמדבר עלינו רעות והוא מבקש להתכבד בקלוני, ויצא משיטת הראוי בחבורנו, ושמענו שאתה מחית בידם קצת מחוי, והתקוממת בזה קצת התקוממת, אל תעשה דבר זה, ואנחנו מוחלים לכל מי שיעשה זה בשביל סכלותיו, וכל שכן מי שיש לו בזה תועלת, ולא יזיק לנו אנחנו, וכופין על מדת סדום, זה נהנה וזה לא חסר...

בשבוע זה גם יומא דהילולא של הרה"ק בעל בני יששכר זי"ע שהיה תלמידו של הרבי מלובלין זי"ע וכן הסתופף בצילם של עוד צדיקים, היה מרבה מאד בכתיבת חידושים, ואף שהיה בעת הסתלקותו בן נ"ח בלבד, הספיק לחבר ספרים בהרבה ממקצועות התורה, ביניהם 'בני יששכר' 'אגרא דפרקא' 'דרך פיקודיך' 'אגרא דכלה' ועוד, היה אצלו דבר פלא, שאף בשעה שהיה מדבר עם בני אדם על אודות בקשותיהם ועסקיהם היה יודע להקשיב לדברים, ותוך כדי כך גם להמשיך לכתוב חידושים, מסופר שפעם אחת באה לפניו אשה אחת

לעצה ולברכה, תוך כדי ששמע את הענין המשיך לכתוב חידושי תורה בפנקסו, כשהלכה מלפניו אמרה, זה רבי טוב, שכל מה שאומרים לו הוא רושם לפניו לזכרון.

אא"ז הרה"ק רבי יוסף היה אדוק מאד בספר בני יששכר, ובעת עריכת השולחנות בראשי חדשים היה מרבה להביא מדבריו, **כ"ק אזמו"ר זצללה"ה**, אמר שהיה גם טעם פשוט לכך שהרבה ללמוד בספר זה, כיון שהיה קצר רואי ל"ע והיה נאלץ לקרב את הספרים שלמד בהם עד לעיניו ממש, וכן היה גם בקריאת הפתקאות. (אמרו, שבהיותו רב באוסטראוו התמיד בלימוד התורה בלילות ואימץ את עיניו, עד שנחלשה ראייתו) על כן היה נח לו ללמוד בספר בני יששכר, כיון שהיה עם אותיות גדולות. אך מ"מ מלבד זאת, היה לו ענין מיוחד בספר זה.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה היה ממליץ ללמוד את הספר דרך **פיקודיך** שמיירי בענין מחשבה דיבור ומעשה של מצוות, ובפרט את ההקדמה של הספר, והתבטא 'עס קומט אסאך צוניץ'.

ונביא כמה חידושים יקרים משמו, בספרו **אגרא דפרקא** (אות א) מביא מרבו **הרבי מלובלין זי"ע**, על מה שארוז"ל באלישע אחר (חגיגה טו, א) שיצתה בת קול ואמרה שובו בנים שובבים חוץ מאחר, שאילו לא התייאש מזה, והיה משיב 'אף על פי כן', ואעבדך רק לעשות נחת רוח לפניך, היה מתכפר לו והיה מגיע למעלה גדולה עכ"ד.

וכן **באגרא דפרקא** (אות קכג) הביא ראי' מחז"ל ש'לכוויין לאמיתה של תורה' הוא גדול מ'גילוי אליהו'. דהנה אמרו **בגמרא** בגיטין (ו, ב) דרבי אביתר שלח אגרת מארץ ישראל, עם הלכה שאין צריך לומר בפני נכתב בפני נחתם על

גיטין הבאים מבבל לארץ ישראל, והגמרא דנה אם אפשר לסמוך על הוראתו של רבי אביתר, מאן לימא לן דבר סמכא הוא? ומוכיח הגמרא, דמצינו שפירש את ענין פילגש בגבעה בדברים שאין מפורשים בקרא, וזכה לכווין לאמיתה של תורה, שהרי הקב"ה אומר הלכה זו בשמו, אביתר בני כך הוא אומר, יונתן בני כך הוא אומר, הרי לנו שהוא בר סמכא.

ובהמשך שם, אשכחיה רבי אביתר לאליהו, אמר ליה מאי קא עביד הקדוש ברוך הוא, אמר ליה עסיק בפילגש בגבעה וכו' עיי"ש, נמצא שהיה לו גם גילוי אליהו, ולמה לא הזכירו מעלה זו כדי להוכיח שהוא בר סמכא, הרי לנו שמי שיודע לכווין לאמיתה של תורה הוא יותר גדול לסמוך עליו. (כ"ק אאמו"ר זצלה"ה היה לו פעם שיחה ארוכה בענין זה עם גאב"ד אנטווערפן הגאון הרב קרייסווירטה זצ"ל).

כתב **הבני יששכר** (אדר, מאמר ב, ז), דבר חידוש, דהנה כל העניינים האסורים עפ"י תורה הם מג' קליפות הטמאות לגמרי, שאי אפשר להעלותן כלל. והגם שבוודאי אין להם חיות מעצמם, ויש בהם אור דק מן הקודש, כדי להחיותם כמ"ש ואתה מחיה את כולם, ואם כן היה מן הצורך לברר מהם החלק הטוב, אבל מ"מ זה הבירור לא שייך לנו.

והנה לפעמים השי"ת מזמין שתיפול חתיכה האסורה לתוך ההיתר ותתבטל בששים, ואז אכול יאכלו אותה עפ"י התורה, ואז מתברר הניצוץ הזה שמחיה את הדבר האסור. ומחדש הבני יששכר, שבמקרה כזה, מצוה הוא בדווקא שיאכל ישראל החתיכה ההוא ולא יחמיר על עצמו, כי הוא סיבה מאת השי"ת שישוב האיסור להיתר ויתברר על ידי אכילת ישראל, ומה שאמרו חז"ל (חולין מד, ב) לא אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, היינו דוקא במילתא דתליא בסברא, ולא בדבר שמבואר דינו להיתר.

עוד כתב **בבני יששכר** (כסלו ג, יא) דמצינו שהקפידו בחנוכה על פרסומי ניסא בכל פרטי המצוה כגון להדליק למטה מעשרים אמה, על פתח בית מבחוץ, בזמן שיש עוברים ושבים, ודוקא בענין אחד מצינו להיפך, דאיפסקא הלכתא (תרע"ג ב') בדין אם כבתה הנר, דאין זקוק להדליקה מחדש. והוא פלא, למה הקילו בזה, הלוא לפרסומי ניסא יותר ראוי שיהיה זקוק לחזור ולהדליקה. ומבאר, דבזה רמזו מעלת חכמת התורה, הנרמז בנרות חנוכה, על כל החכמות שבעולם, דהנה בכל החכמות שבעולם, כשעוסק בהן ולא יכוין לאמיתו, כל זמנו היה לריק, משא"כ בחכמת התורה, אף שמלכתחילה צריך לעשות הכל כראוי, אך בכל זאת, אף אם לא כוון את ההלכה הקוב"ה חדי בפלפולא, ולרמז מעלת עסק התורה, קבעו ההלכה כבתה אין זקוק לה.

זכותו יגן עלינו ועכי"א, א גוטע וואך, א פרייליכער וואך.